

BASLÄKEMEDEL 2021

Rekommendationer till preparatval för rutinsjukvården, utgivna av Dalarnas Läkemedelskommitté.

Bakgrundsinformation tillsammans med ytterligare diagnoser och preparatval finns beskrivet i häftet

Terapirekommendationer 2020-2021, som nås via jordgloben i TakeCare eller finns att beställa i tryckt format.

Preparaten är i huvudsak listade i bokstavsordning under respektive rubrik. Preparat som angivits med "1" är att betrakta som förstahandsmedel. Övriga rekommenderade preparat är andrahandsmedel eller medel vid särskild indikation (se Terapirekommendationer). Varningstriangel markerar att preparatet bör undvikas till äldre. För barn och för de mest sköra äldre finns särskilda häften.

Läkemedelskommitténs mål 2021

- **Strama:** Minska andel fluorokinoloner vid akut cystit hos män
- **Miljö:** Ingen förskrivning eller egenvårdsrekommendation av diklofenak tablett eller gel
- **Patientsäkerhet:**
  - Minska volymer (DDD/1000 invånare) av protonpumpshämmare uthämtat på recept/dos
  - Minska volymer (DDD/1000 invånare) av zopiklon och zolpidem uthämtat på recept/dos
- **Ekonomi:** Öka andelar av rekommenderat preparat inom grupperna gabapentin, pregabalin, kombinationspreparat formoterol/budesonid, direktverkande insulin och insulin glargin

BLOD

B12- och folsyrebrist

cyanokobalamin		1
folsyra		1

Järnbrist

Duroferon	<i>Ej förmån</i>	1
Ferinject	<i>Även hjärtsvikt. Rekvisition</i>	
Monofer	<i>Rekvisition</i>	

Koagulation

tranexamsyra		1
Eliquis		1
Waran	<i>När DOAK olämpligt</i>	
Fragmin		
Trombocythämmare	<i>Se ischemisk, stroke och TIA</i>	

DEMENS SJUKDOMAR

Mild Alzheimers sjukdom/blanddemens

donepezil		1
Måttlig/svår Alzheimers sjukdom/blanddemens		
memantin		1

ENDOKRINA SJUKDOMAR

Primär hypotyreos

Levaxin		1
----------------	--	---

Typ 1 Diabetes

Insulin Lispro Sanofi	<i>Snabbverkande insulin</i>	1
Abasaglar	<i>Långverkande insulin</i>	1

Typ 2 Diabetes		
metformin		1
Forxiga	<i>SGLT2-hämmare</i>	
Jardiance	<i>SGLT2-hämmare</i>	
Ozempic	<i>GLP1-analog</i>	
Victoza	<i>GLP1-analog</i>	
Januvia	<i>DPP-4-hämmare</i>	
Trajenta	<i>DPP-4-hämmare</i>	
glimepirid	<i>SU-preparat</i>	
Insulin Lispro Sanofi	<i>Snabbverkande insulin</i>	
Insuman Basal	<i>Medellångverkande insulin</i>	
Abasaglar	<i>Långverkande insulin</i>	

HJÄRT- OCH KÄRLSJUKDOMAR

Lipidrubbing		
atorvastatin		1
rosuvastatin		1
ezetimib		

Hypertoni		
enalapril	<i>ACE-hämmare</i>	1
ramipril	<i>ACE-hämmare</i>	1
kandesartan	<i>ARB</i>	1
losartan	<i>ARB</i>	1
amlodipin	<i>Ca- antagonist</i>	1
bisoprolol	<i>Betablockerare</i>	
metoprolol	<i>Betablockerare</i>	
hydroklortiazid		

Ischemisk hjärtsjukdom		
amlodipin	<i>Ca-antagonist</i>	1
bisoprolol	<i>Betablockerare</i>	1
metoprolol	<i>Betablockerare</i>	1
isosorbidmononitrat	<i>Depottabl</i>	1
glyceryltrinitrat	<i>Sublingualspray</i>	1

Hjärtsvikt med nedsatt vänsterkammarmfunktion (HFrEF)		
enalapril	ACE-hämmare	1
ramipril	ACE-hämmare	1
kandesartan	ARB	1
losartan	ARB	1
bisoprolol	Betablockerare	1
metoprolol	Betablockerare	1
furosemid	Vid vätskeretention	
eplerenon	MRA	
spironolakton	MRA	

Förmaksflimmer/förmaksfladder		
Eliquis		1
Waran	När DOAK olämpligt	
bisoprolol	Betablockerare	1
metoprolol	Betablockerare	1
digoxin		1

HUDSJUKDOMAR

Akne		
Basiron	Ej förmån, receptfritt	1
Differin		1
Epiduo		
Finacea		
lymecyklin		
Midiana		

Eksem		
Canoderm		1
Miniderm		1
Propyless		1
hydrokortison	Grupp I	1
Locoid lipid	Grupp II	1
Ovixan	Grupp III	1

Dermovat	<i>Grupp IV</i>	1
Elidel		
Protopic		

Hidradenitis suppurativa

Skinoren	<i>Kräm</i>	1
Dalacin	<i>Kutan emulsion</i>	1
Kenacort-T		1
lymecyklin		

Skabb

Tenutex	<i>Ej förmån</i>	1
----------------	------------------	----------

Psoriasis

Mjukgörande	<i>Se avsnitt "Eksem"</i>	1
Kortison	<i>Se avsnitt "Eksem"</i>	1
Daivobet		

Rosacea

Finacea		1
Soolantra		1
lymecyklin		
Oracea	<i>Ej förmån</i>	

Svampinfektion

terbinafin	<i>Kräm</i>	1
Cortimyk	<i>Kräm</i>	1

INFEKTIONSSJUKDOMAR

Luftvägsinfektioner i öppen vård

Akut mediaotit

fenoximetylpenicillin		1
------------------------------	--	----------

<i>Rinosinuit</i>		
mometason		1
fenoximetylpenicillin		1
<i>Faryngotonsillit</i>		
fenoximetylpenicillin		1
<i>Exacerbationer av KOL</i>		
amoxicillin		1
doxycyklin		1

Urinvägsinfektioner

Akut cystit hos kvinnor och män

nitrofurantoin		1
pivmecillinam		1

Febril UVI hos kvinnor och män

ciprofloxacin		1
----------------------	--	----------

trimetoprim/sulfa

ceftibuten	<i>Licenspreparat, finns tillgängligt i Falun/Mora, se fil "Leta Läkemedel" på Intra</i>	
-------------------	--	--

Hud- och mjukdelsinfektioner

Impetigo

Fucidin	<i>Kräm/salva</i>	1
----------------	-------------------	----------

Erysipelas

fenoximetylpenicillin		1
------------------------------	--	----------

Kattbett

fenoximetylpenicillin		1
------------------------------	--	----------

Hund-/mänskobbett, bitt av mindre sällskapsdjur

amoxicillin-klavulansyra		1
---------------------------------	--	----------

Erytema migrans

fenoximetylpenicillin		1
------------------------------	--	----------

Herpes Zoster/Varicella

valaciklovir		1
---------------------	--	----------

Antiviral profylax och behandling av influensa

Tamiflu		1
----------------	--	----------

KVINNOSJUKDOMAR

Kolpiter

Bakteriell vaginos

Donaxyl *Vagitorium* 1

Dalacin *Vagitorium*

Zidoval *Vaginalgel*

Candida

Canesten *Vaginaltablett/-kräm, ej förmån, receptfritt* 1

fluconazol *Kapsel*

Akut salpingit/endometrit

doxycylin 1

Antikonception

Prionelle 21/28 *P-piller* 1

Estrelen *P-piller*

Ornibel *P-ring, ej förmån*

desogestrel *Mellanpiller* 1

Slinda *Mellanpiller, ej förmån*

Nexplanon *P-stav* 1

Mirena *Hormonspiral* 1

Kyleena *Hormonspiral*

ellaOne *Akut p-piller, receptfritt, ej förmån* 1

Klimakteriebesvär

Östrogen

Femanest 1

Estradot *Plåster*

Lenzetto *Spray*

Progynon *Tablett*

Divigel *Gel*

Östrogen + gestagen

Novofem *Sekventiell behandling* 1

Femasekvens	<i>Sekventiell behandling</i>	
Activelle	<i>Kontinuerlig behandling</i>	
Indivina	<i>Kontinuerlig behandling</i>	1
Estalis	<i>Plåster, kontin. beh</i>	
Sequidot	<i>Plåster, sekv. beh</i>	
<i>Gestagentillägg</i>		
Provera		1
Mirena	<i>Hormonspiral</i>	1
Atrofisk kolpit		
Ovesterin	<i>Vagitorier, kräm</i>	1
Oestring	<i>Vaginalinlägg</i>	
Replens	<i>Vid kontraindikation mot vaginalt östrogen</i>	
Vagifem	<i>Vagitorier, ej förmån</i>	

LUFTVÄGS- OCH ALLERGISJUKDOMAR

Astma hos barn upp till 7 år		
<i>Kortverkande betastimulerare (SABA)</i>		
Airomir	<i>Spray via spacer</i>	1
Ventoline	<i>Mixtur</i>	1
<i>Inhalationssteroid (ICS)</i>		
Flutide Evohaler	<i>Spray via spacer</i>	1
<i>Leukotrienantagonist (LTRA)</i>		
montelukast	<i>Dosgran/tablett</i>	1
<i>Spacer</i>		
Optichamber Diamond		1
Astma hos vuxna		
<i>Kortverkande betastimulerare (SABA)</i>		
Buventol Easyhaler		1
Airomir Spray	<i>Med spacer</i>	
<i>Inhalationssteroid (ICS)</i>		
Giona Easyhaler		1
Alvesco Spray	<i>Med spacer, >12 år</i>	

<i>ICS + formoterol</i>		
Bufomix Easyhaler		1
Symbicort Spray	<i>Med spacer</i>	
<i>Leukotrienreceptorantagonist (LTRA)</i>		
montelukast		1
<i>Långverkande antikolinergika (LAMA)</i>		
Spiriva Respimat		1
<i>Spacer</i>		
Optichamber Diamond		1
Kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL)		
<i>Kortverkande betastimulerare (SABA)</i>		
Buventol Easyhaler		1
Airomir Spray	<i>Med spacer</i>	
<i>Inhalationssteroid (ICS)</i>		
Giona Easyhaler		1
Alvesco Spray	<i>Med spacer, >12 år</i>	
<i>Inhalationssteroid + långverkande betastim. (ICS-LABA)</i>		
Bufomix Easyhaler		1
Symbicort Spray	<i>Med spacer</i>	
<i>Långverkande betastimulerare (LABA)</i>		
Onbrez Breezhaler		1
Striverdi Respimat		
<i>Långverkande antikolinergika (LAMA)</i>		
Spiriva Respimat		1
Eklira Genuair		
<i>Långv. antikol. + långv. betastimulerare (LAMA-LABA)</i>		
Bevespi Aerosphere	<i>Med spacer</i>	1
Spiolto Respimat	<i>Med spacer</i>	1
Ultibro Breezhaler		1
<i>Spacer</i>		
Optichamber Diamond		1
Allergisk rinit/rinokonjunktivit		
desloratadin		1
Livostin	<i>Nässpray/ögondroppar</i>	1
natriumkromoglikat	<i>Nässpray/ögondroppar</i>	1

mometason	Nässpray	1
Avamys	Nässpray	1
Dymista	Vid måttliga/kraftiga besvär	

MAG- OCH TARMSJUKDOMAR

Irritable Bowel Syndrome (IBS)		
<i>IBS-D</i>		
Inolaxol		1
loperamid		
<i>IBS-C</i>		
Inolaxol		1
makrogol		1
Cilaxoral		1
<i>Gasighet</i>		
dimetikon		1
<i>Buksmärtor</i>		
amitriptylin		1
Egazil		1
Kronisk förstoppning		
Cilaxoral		1
Inolaxol		1
Klyx		1
laktulos		1
makrogol		1
Resolor		
Gastroesofageal refluxsjukdom (GERD)		
Gaviscon	<i>Ej förmån</i>	1
Pepcid	<i>Ej förmån</i>	1
omeprazol	<i>Intermittent användning</i>	1
Duodenal-/ventrikelsår		
omeprazol	<i>Behandling under sårhäkning</i>	1

MUNHÅLANS SJUKDOMAR

Svampinfektion

fluconazol	<i>Kapslar</i>	1
nystatin	<i>Oral suspension</i>	1

Akut herpetisk gingivostomatit

Andolex	<i>Munskölj</i>	1
naproxen		1
paracetamol		1

Herpes labialis

lidokain + prilokain	<i>Kräm</i>	1
valaciklovir	<i>Tablett</i>	

Aftösa lesioner

Andolex	<i>Munsköljvätska</i>	1
Hexident	<i>Munsköljvätska</i>	1
Klobetasol APL	<i>Munhålegel</i>	1
Lidokainhydroklorid i Oral Cleaner APL	<i>Munsköljvätska</i>	1
Klortetracyklinhydroklorid APL	<i>Kapslar, löses</i>	

NEUROLOGISKA SJUKDOMAR

Migrän

Akut

acetylsalicylsyra med eller utan koffein		1
naproxen		1
paracetamol		1
sumatriptan	<i>Tablett</i>	1
<i>Mot illamående</i>		
metoklopramid		1

Willis-Ekboms sjukdom (RLS)

Mild sjukdom

Madopark Quick 1

Måttlig till svår sjukdom

pramipexol 1

Ischemisk stroke och TIA

Ingen kardiell embolikälla

acetylsalicylsyra 1

klopidogrel 1

Blodtrycks- och statinbehandling *Se kapitel Hjärt- och kärlsjukdomar* 1

Kardiell embolikälla

DOAK *Se kapitel Hjärt-
kärlsjukdomar*

OSTEOPOROS

Aclasta *Rekvisition* 1

Kalcipos-D Forte 1

PSYKIATRISKA TILLSTÄND

Depression- och ångestbehandling

sertralin 1

citalopram

mirtazapin

venlafaxin *OBS risk för
utsättningssvårigheter*

Ångest, symtomdämpande

prometazin 1

oxazepam

Sömnstörning

Insomning

Melatonin AGB 1

prometazin

Sömnstabilisering

prometazin 1

Propavan

Psykos

risperidon *Se Terapirekommendationer* 1

Substansbruk - alkohol

Antabus 1

Campral 1

naltrexon 1

Selincro *Ej förmån*

SMÄRTA

Nociceptiv smärta

Lätt/måttlig smärta

paracetamol *Tablett/supp* 1

naproxen 1

Medelsvår/svår smärta

morfin *Tablett, mixtur* 1

oxikodon *Tablett, kapsel* 1

oxikodon depot *Depottablett* 1

buprenorfin *Depotplåster*

Neuropatisk smärta

amitriptylin 1

gabapentin 1

REUMATISKA SJUKDOMAR

Gikt

Uratsänkande behandling

allopurinol 1

Akut behandling

kolkicin *Tablett* 1

naproxen 1

prednisolon *GFR <30* 1

Polymyalgia reumatika (PMR) och jättecellsarterit (GCA)

prednisolon 1

UROLOGISKA SJUKDOMAR

Uretärstensanfall

alfuzosin *Till natten* 1

ketorolak *Inj* 1

Voltaren *Supp* 1

Benign prostatahyperplasi (BPH)

alfuzosin 1

finasterid 1

Inkontinens

tolterodin *Depotkapsel* 1

solifenacin 1

Erekttil dysfunktion

sildenafil *Ej förmån* 1

tadalafil *Ej förmån* 1

Bondil

ÖGONSJUKDOMAR

Bakteriella konjunktiviter

Fucithalmic	<i>Ögonsalva</i>	1
kloramfenikol	<i>Ögonsalva/ögondroppar</i>	

Grad/små kornealerosioner

Oculentum Simplex	<i>Ögonsalva</i>	1
kloramfenikol	<i>Ögonsalva</i>	

Allergisk konjunktivit

natriumkromoglikat	<i>Ögondroppar</i>	1
Emadine	<i>Ögondroppar</i>	

ÖRON- NÄSA- HALSSJUKDOMAR

Extern otit

Otazem	<i>Örondroppar</i>	1
Terracortril med polymyxin B	<i>Örondroppar</i>	1

Rinit

Avamys	<i>Nässpray</i>	1
mometason	<i>Nässpray</i>	1

LÄKEMEDEL I LIVETS SISTA DAGAR

Palliativt kit (rekvisition)

Haldol		1
midazolam		1
morfin		1
Robinul		1
Viscotears	Ögongel	1
Tillägg Covid-19		
Airomir		1
Betapred		1
Bricanyl		1
Furosemid		1
Ketogan		1
Lixidol		1
metoklopramid		1

Strama Nationell App

Terapirekommendationer 2020-2021

Rekommenderade läkemedel för barn

Läkemedelsbehandling av de mest sjuka äldre

Kontakt Läkemedelskommittén:
lakemedel.dalarna@regiondalarna.se